

ZELINAŘÍME BIOLOGICKY

O slimácích a suchu trochu jinak

Ve dnech, kdy vzniká tento příspěvek (začátek července 2005), venku leje a leje. Země je vlhká a toho využívají úhlavní nepřátelé zahradníků – slimáci, plži, hlemýždi a další slizká čeládka. Zahradkáři běhají zlostně po svém pozemku a volají na pomoc chemii i mechanické násilí všeho druhu. Ruku na srdce, donedávna nenapadlo nic lepšího ani mě. Pak se mi ale dostala do ruky kniha Lunární zahrada, kde jsem se o tom, proč slimáci ničí, co mohou a jak se proti nim bránit, dočetl leccos zajímavého. Zkuste si přečíst, co se autorům osvědčilo v praxi, a pak se zamyslet nad tím, jak jejich rady využít.

„Začnu jedním krátkým příběhem ze života. Náš dům leží ve velmi suché oblasti s malými srážkami, je tu hodně teplo a v létě jsou častá období sucha a hlavně silný vítr. Když jsme se sem nastěhovali, slyšeli jsme ze všech stran a nejen od zahradníků. Bez pravidelného zalévání a zavlažování se v zahradě ničemu nedaří. A také množství automatických zavlažovacích zařízení ve všech okolních zahradách tomu nasvědčovalo. Kromě toho jsme po stavbě domu museli přivést na zahradu zeminu a tráva, kterou jsme zaseli, vypadala, že každým dnem uschne. A tak jsme se nechali přesvědčit a zalévali konví i zahradní hadicí. Vypadalo to tenkrát, že čím dál víc zaléváme, tím víc půda vysychá.

Po jedné z mála nocí, kdy přišlo, jsme se ráno probudili a chtěli přinést noviny ze schránky. Tu jsme objevili stovky, ne-li tisíce slimáků. Byli všude, na cestičkách, před garáží, na dřevěných schodech a co bylo nejhorší, stovky slimáků – tak nám to aspoň připadalo – lezly po zdech našeho domu ze všech stran. Připadali jsme si jako ve filmu PTÁCI Alfréda Hitchcocka, když se objevilo hejno vran. „Tak a dost,“ řekli jsme si a přestali jsme zalévat, tak jak jsme to dělali dříve vždycky. Rozhodli jsme se, že za těchto okolností se raději obejdeme bez zahrady. Byla to jen fůra práce, spousta vody a výsledek – spousta slimáků.

Řekli jsme si: Konec! Zalévat se nebude, tak jsme to znali z domova a vždy dodržovali. A výsledek se dostavil. Dnes zase sklízíme rajčata, která po první závlivce sazenice až do sklizně v listopadu (!) nedostala ani kapičku vody. Vaříme si čaj z listů šalvěje, meduňky a mnoha dalších bylinek ze své zahrady, které nikdy nedostaly ani kapku umělé vláhy. Sklízíme kedlubny až do prosince, vyhrabujeme je ze sněhu a jsou nádherně křehké, ani trochu nedřevnatí a kropící konev ani neviděly. Naše louka je sice v době sucha trochu nahnědlá, ale za hodinku po dešti se zase světlivě zazelená. Salát, špenát, kvěťák, ovoce, jahody, zelenina – vše roste z jílovité půdy, která je v době sucha tvrdá jako beton, bez zalévání a zavlažování. A hlavně bez slimáků!”

A to je první podmínka, jak se zbavit slimáků. Dále se v knize dozvíte ještě o dalších souvislostech.

A druhou podmínkou je trochu pochopení z vaší strany: Jakýkoli boj na tomto světě od samého začátku nemá smysl. Od samotného začátku a bez jakékoli výjimky. To musíte pochopit a přijmout celým srdcem, musí vám to přejít do masa a krve.

Premýšlejte o tom:

„Volně rostoucí květiny a byliny, všechno, co v přírodě hojně a krásně kvete bez zásahu člověka, co musí trpět bez kropící konve a zavlažovacího

systemu – to všechno by už dávno zmizelo, slimáci by vše sežrali, a nejen oni, kdyby tam panovaly tytéž zákony, které údajně musíme v zahradě aplikovat. Nelze skoro ani obsáhnout, co vše se píše v knihách o zahradě, kalendářích rostlin, návodech k pěstování semen a sazenic až po bláhové doporučení hojně zalévat přezimující rostliny. A všechny tyto nápady se přejímají jako trend v módě obuvi. Jenomže tam žádnou škodu nezpůsobí, zatímco móda v oblasti zahrady škody přináší, pro

lidi i pro zvířata. Nehledě na otravu chemikáliemi.

Zkuste přemýšlet někdy o tom, co ovlivňuje hlávku salátu, když jste její růst *vykoupili* otrávením a odstraněním spousty slimáků, tedy živočichů?

Jak chutná ukradená čokoláda? Jak se bydlí v domě, který musel dát předchozí majitel v nouzi do dražby? Jak se žije člověku, jehož bohatství spočívá na vykořisťování zaměstnanců? Jak je možné se těšit z úspěchu, který vznikl ze lži a přetvářky? Jedním jsme si jisti: Premýšlejte v klidu o těchto otázkách a máte problém se slimáky v zahradě vyřešený. A právě tak i mnoho dalších potíží a problémů, které pro vás život připravil a ještě připraví.“

Výňatek z knihy Lunární zahrada. Napsali ji v roce 2004 Johanna Paunggerová a Thomas Poppe a u nás vyšla roku 2005 v prvním vydání v Knižním klubu.

Zdroj: <http://druidova.mysteria.cz>

BIOZAHRADA

Jak připravit kompost

Používáme-li ke hnojení kvalitní a dobře vyžrálý kompost, vytváříme důležitý předpoklad pro to, aby rostliny byly zdravé a nepotřebovaly žádnou přímou ochranu proti škůdcům a chorobám. Příprava kompostu není sice rychlá, ale zato ekonomická a ekologická. Zkompostovat se dají všechny odpady ze zahrady a domácnosti.

Odpadní materiál ukládáme na jedno místo volně nebo do nějaké ohrady. Organická hmota se začne za příznivých vlhkostních a teplotních podmínek rychle rozkládat. Živé organismy se tam také rychle množí – houby, aktinomycety, bakterie, kvasinky a řasy, také červi, roztoči, chvostokosci a další. S rozkladem však na druhé straně vznikají látky složité – složky humusu. Když se v něm objeví žížaly, víte, že jeho příprava je na dobré cestě. Kompost především potřebuje vlhkost, vzduch a zastínění.

Zásady správného kompostování

Škoda každého kousku organické hmoty, který skončí v popelnici a ne na kompostu. Mísíme spolu různé druhy kompostovaného materiálu. Dbáme na přiměřenou vlhkost kompostu, podle potřeby chráníme před deštěm nebo zaléváme. Dbáme na vyrovnaný poměr suchého (dřevnatého) a čerstvého materiálu. Menší příměs zeminy urychlí pochody přeměny, větší množství zeminy však konzervuje. Slehly a nevyžrálý kompost překopeme (stačí jedenkrát). Kompost chráníme před sluncem. Kompostovat se dá prakticky každá organická hmota, důležitý je celkový poměr uhlíku a dusíku (C : N), ten by měl být asi 20-30 : 1. Zeminy do kompostu přidáváme tak 10 %.

Co lze kompostovat

Kávovou sedlinu a rozdrčené skořápky z vajec; skořápky z ořechů a pecky se rozkládají velmi pomalu, ale přispívají k dobré struktuře kompostu; shnilé ovoce a zelenina, zkažené po-

traviny – v menším množství. **Pokoje květiny** – větší baly rozdrobíme. **Plevele** kompostujeme před vykvetením, nebo vytvoříme zvláštní kompost plevelový, pro plevele se semeny, tím pak hnojíme travnaté plochy, vytrvalé plevele s odřenky necháme nejprve vykvasit v sudu s vodou. **Rostliny napadené houbovými chorobami** dáváme dprospěch hromady, kde je vyšší teplota. **Trávu** při větším množství necháme nejprve zavádnout nebo ji rovnou použijeme pro nastýlku na záhony nebo pod keře bobulovin či pro hnojivý zákvas. **Dřevní popel** můžeme použít.

Co do kompostu nepatří

Sáčky z vysavače (těžké kovy v prachu); posekaná tráva, která byla postříkána herbicidy; barevně potištěné časopisy; thuja, vratič a pelýněk, mohou brzdit bakteriální pochody v kompostu; **kosti** – přitahují psy a kočky; **sláma** z konvenčních podniků – může obsahovat růstový stimulator nebo rezidua jiných chemických látek.

Česká biozahrada, FONTÁNA 2000